Právna pomoc

Rumunsko

1 Aké náklady sú spojené so súdnym konaním a kto ich za normálnych okolností znáša?

Verejná právna pomoc sa môže poskytovať v týchto formách:
a) zaplatenie poplatku za zastúpenie, právnu pomoc a prípadne obhajobu určeným alebo vybraných právnikom s cieľom zabezpečiť výkon alebo ochranu práva alebo legitímneho záujmu na súde alebo na predchádzanie sporu, ďalej len „pomoc poskytovaná právnikom“;
b) platba uhradená znalcovi, prekladateľovi alebo tlmočníkovi, na ktorých sa bolo potrebné obrátiť počas konania, so súhlasom súdu alebo súdneho orgánu, ak túto platbu musí zo zákona uhradiť osoba, ktorá žiada o právnu pomoc;
c) zaplatenie poplatku za exekútora;
d) oslobodenie od trov konania, ich zníženie, zmeny splátkového kalendára alebo odloženie podľa zákona vrátane poplatkov splatných vo fáze vymáhania.
Ak sa verejná právna pomoc poskytuje občanom členských štátov EÚ alebo iným osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu, schválená verejná právna pomoc môže tiež zahŕňať:
a) náklady na preklad dokumentov predložených príjemcom, ktoré si vyžiadal súd alebo súdny orgán na účely vyriešenia veci a súvisiace žiadosti a dokumenty, ktoré boli predložené alebo prijaté, sú oslobodené od úradného overenia alebo inej podobnej formality;
b) služby tlmočníka v konaní na súde/súdnom orgáne;
c) náklady na cestu do Rumunska, ktorú musí príjemca pomoci alebo iná osoba uskutočniť na žiadosť súdu alebo súdneho orgánu alebo v prípade, keď zákon ustanovuje povinnú prítomnosť niektorej z týchto osôb.
Oprávnená osoba, ktorá spĺňa podmienky uvedené v otázke č. 3, je oprávnená aj na refundáciu sumy zaplatenej mediátorovi ako poplatok v prípade, keď poskytne dôkaz pred začiatkom súdneho konania, že absolvovala mediáciu v súvislosti so sporom, alebo ak požaduje mediáciu po začatí súdneho konania, ale pred prvým dátumom konania.
Verejná právna pomoc sa môže poskytnúť, samostatne alebo kumulatívne, v ktorejkoľvek z vyššie uvedených foriem. Cena verejnej právnej pomoci poskytovanej samostatne alebo kumulatívne v akejkoľvek forme pomoci poskytovanej právnikom, znalcom, prekladateľom, tlmočníkom alebo exekútorom nesmie prekročiť v priebehu jedného roka maximálnu sumu rovnajúcu sa 12 minimálnym hrubým mzdám v štáte za jednoročné obdobie v roku, v ktorom bola podaná žiadosť o pomoc.
(Články 6, 7, 20 a 44 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)

2 Čo presne je právna pomoc?

Verejná právna pomoc predstavuje formu pomoci poskytovanú štátom s cieľom zabezpečiť právo na spravodlivé súdne konanie a zabezpečiť rovnaký prístup k spravodlivosti na účely zabezpečenia výkonu určitých práv alebo legitímnych záujmov súdnymi prostriedkami vrátane výkonu súdnych rozhodnutí alebo iných vykonateľných titulov.
(Článok 1 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)

3 Mám právo na právnu pomoc?

Každá fyzická osoba môže požiadať o verejnú právnu pomoc, ak nie je schopná znášať trovy konania spojené s určitým konaním alebo náklady za poskytnuté právne poradenstvo s cieľom chrániť právo alebo legitímny záujem na súde bez ohrozenia prostriedkov na svoje živobytie alebo živobytie svojej rodiny.
Rodina sú manželia, deti alebo iní priami potomkovia do veku 18 rokov, ktorí sú finančne závislí od žiadateľa, a deti alebo iní priami potomkovia nad 18 rokov, ale až do 26 rokov, ak pokračujú v štúdiu a finančne sú závislí od žiadateľa. Za rodinného príslušníka sa považuje aj osoba, ktorá má spoločné bydlisko alebo miesto pobytu alebo domácnosť so žiadateľom, jeho deťmi alebo inými jeho priamymi potomkami do 18 rokov, ktorí sú finančne závislí od žiadateľa, a deti alebo iní priami potomkovia nad 18 rokov, avšak do 26 rokov, ak pokračujú v štúdiu a sú finančne závislí od žiadateľa.
Osoby, ktorých mesačný priemerný čistý príjem na rodinného príslušníka je nižší než 500 RON za posledné dva mesiace pred podaním žiadosti, sú oprávnené na verejnú právnu pomoc. V takomto prípade sú sumy predstavujúce verejnú právnu pomoc v plnom rozsahu hradené štátom. Ak je priemerný čistý príjem na jedného rodinného príslušníka za posledné dva mesiace pred podaním žiadosti nižší než 800 RON, sumy predstavujúce verejnú právnu pomoc uhrádza štát vo výške 50 %. Sumy predstavujúce hranice príjmu a maximálnu výšku sumy, ktorá sa môže poskytnúť ako verejná právna pomoc, možno revidovať na základe rozhodnutia vlády.
Verejnú právnu pomoc možno priznať aj v iných prípadoch, úmerne k potrebám žiadateľa, keď skutočné alebo odhadované trovy konania by mohli obmedziť účinný prístup žiadateľa k spravodlivosti vrátane rozdielnych životných nákladov medzi členským štátom, v ktorom má žiadateľ bydlisko alebo obvyklý pobyt, a Rumunskom.
Pri určovaní príjmu sa zohľadňuje akýkoľvek pravidelný príjem, napr. mzdy, príspevky, poplatky, anuity, renty, nájomné, zisk z obchodovania alebo samostatnej zárobkovej činnosti a pod., ako aj pravidelne splatné sumy, napríklad nájomné a vyživovacie povinnosti.
Verejná právna pomoc sa poskytuje nezávisle od finančného postavenia žiadateľa, ak osobitný zákon ustanovuje právo na právnu pomoc alebo bezplatnú právnu pomoc ako ochranné opatrenie vzhľadom na osobitné okolnosti, akými sú napr. neplnoletosť, zdravotné postihnutie, určité postavenie alebo pod.
V takomto prípade sa verejná právna pomoc poskytuje bez toho, aby museli byť splnené kritériá príjmu, avšak len na zabezpečenie alebo uznanie určitých práv alebo oprávnených záujmov vyplývajúcich alebo súvisiacich s osobitnou okolnosťou, ktorá odôvodňuje zákonné uznanie práva na právnu pomoc alebo bezplatnú právnu pomoc.
Právo na verejnú právnu pomoc zaniká smrťou strany sporu alebo zlepšením finančného postavenia tejto strany do takej miery, že si môže dovoliť trovy konania.
(Články 4, 5, 8, 81, 9, 10, 101, 2, 21 a 50 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)

4 Poskytuje sa právna pomoc pri všetkých druhoch konaní?

Verejná právna pomoc ustanovená týmto mimoriadnym nariadením vlády sa poskytuje v občianskych, obchodných, správnych, pracovných a sociálnych veciach, ako aj v iných veciach, s výnimkou trestných vecí.
(Článok 3 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)

5 Existujú osobitné postupy v prípade núdze?

Čo sa týka právnej pomoci, naliehavé prípady nie sú osobitne upravené.

6 Kde môžem získať formulár žiadosti o poskytnutie právnej pomoci?

Žiadosti o verejnú právnu pomoc, ktoré sú predložené v súlade s touto kapitolou, sa vyhotovujú podľa formulára žiadosti uvedeného v prílohe, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto mimoriadneho nariadenia. (*Článok 49 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)*

FORMULÁR

žiadosti o právnu pomoc v inom členskom štáte Európskej únie

Pokyny:

1. Pred vyplnením formulára žiadosti si pozorne prečítajte tieto pokyny.
2. Osoba, ktorá vypĺňa žiadosť musí poskytnúť všetky informácie, ktoré sa v požadujú v tomto formulári.
3. Každá nepresná, nepostačujúca alebo neúplná informácia môže prispieť k oneskoreniu spracovania vašej žiadosti.
4. Uvedenie nepravdivých alebo neúplných informácií do žiadosti môže mať právne dôsledky a žiadosť o právnu pomoc môže byť zamietnutá, čeliť môžete tiež obvineniam.
5. Pripojte všetky podporné dokumenty.
6. Upozorňujeme, že táto žiadosť neovplyvňuje lehotu, ktorú je potrebné dodržať na začatie súdneho konania.
7. Uveďte dátum a podpíšte žiadosť.

A1. Osobné údaje žiadateľa

Priezvisko a krstné meno.....

Dátum a miesto narodenia .....

Osobné číslo .....

Adresa (bydlisko alebo miesto pobytu) .....

.....

Tel./Fax/E-mail .....

A2. Osobné údaje právneho zástupcu (rodič, poručník, opatrovník atď.) v prípade potreby (vyplní sa v prípade, ak žiadateľ má právne zastúpenie)

Priezvisko a krstné meno.....

Dátum a miesto narodenia .....

Osobné číslo .....

Adresa .....

Tel./Fax/E-mail .....

A3. Osobné údaje právnika v prípade potreby (vyplní sa v prípade, ak žiadateľ má právnika)

Priezvisko a krstné meno.....

Adresa .....

Tel./Fax/E-mail .....

B. Informácie týkajúce sa sporu, pre ktorý sa žiada právna pomoc

Pripojte kópie všetkých podporných dokumentov.

B1. Charakter sporu (rozvod, zamestnanie atď.)

B2. Hodnota sporu, ak môže byť vyjadrená v peniazoch a mena, v ktorej je hodnota sporu vyjadrená

B3. Opis situácie, na riešenie ktorej sa požaduje verejná právna pomoc (vrátane príslušného súdu, dátumu pojednávania, dôkazov atď.)

C. Detaily konania

Pripojte kópie všetkých podporných dokumentov.

C1. Vaše súčasné alebo budúce postavenie v konaní (žalobca alebo žalovaný)

Opíšte predmet žaloby predloženej na preskúmanie .....

.....

Meno a kontaktné údaje odporcu .....

.....

C2. Osobitné dôvody pre požadovanie naliehavého opatrenia v prípade tejto žiadosti, v prípade potreby

C3. Uveďte výdavky, ktoré by mali byť uhradené na základe žiadosti (podlieha kontrole):

_
|_| a) pomoc právnika;

_
|_| b) platba znalcovi;

_
|_| c) platba prekladateľovi alebo tlmočníkovi použitému počas konania;

_
|_| d) zaplatenie poplatku za exekútora;

_
|_| e) oslobodenie od trov konania a/alebo kaucií stanovených zákonom vrátane poplatkov a kaucií splatných vo fáze vymáhania, ich zníženie, zmeny splátkového kalendára alebo odloženie.

C4. Uveďte, či verejná právna pomoc sa požaduje na získanie:

_
|_| Pomoci právnika v rámci mimosúdnych postupov

_
|_| Pomoci právnika pred začatím súdneho konania

_
|_| Pomoci právnika (konzultácie a/alebo zastúpenie) v rámci prebiehajúceho súdneho konania. V takomto prípade uveďte:
– registračné číslo
– dátumy pojednávaní
– názov súdu
– adresu súdu

_
|_| Pomoci právnika v rámci postupov súdneho prostriedku nápravy proti rozsudku súdu. V takomto prípade uveďte:
– názov súdu
– dátum rozsudku
– dôvod, prečo sa požaduje pomoc
– odvolanie proti rozsudku

_
|_| Pomoci právnika v rámci konania o výkone rozhodnutia. V takomto prípade uveďte:
– názov súdu
– dátum rozhodnutia alebo dátum vydania iného vykonateľného titulu.

C6. Uveďte, či máte nejakú formu poistenia alebo iné práva a prostriedky, ktoré môžu úplne alebo čiastočne pokryť trovy konania.
Ak áno, poskytnite informácie: .....
.....
.....

D. Rodinná situácia

_____
Koľko osôb žije vo vašej domácnosti? |_____|
Uveďte, aký je ich vzťah k vám

Priezvisko a krstné meno	Vzťah k žiadateľovi	Dátum narodenia (v prípade maloletých)	Je táto osoba finančne závislá na žiadateľovi?	Je žiadateľ finančne závislý na tejto osobe?
			_	_
			|_|	|_|
			_	_
			|_|	|_|

Existuje nejaká osoba, ktorá je finančne závislá od vás a nebýva s vami?

Priezvisko a krstné meno	Vzťah k žiadateľovi	Dátum narodenia (v prípade maloletých)

Ste finančne závislý od osoby, ktorá nebýva s vami?

Priezvisko a krstné meno	Vzťah k žiadateľovi

E. Finančné informácie

Uveďte všetky informácie o vás, vašom druhovi/-žke alebo vašom manželovi/-ke, o akejkoľvek osobe, ktorá je od vás finančne závislá alebo prípadne o akejkoľvek osobe, od ktorej ste vy finančne závislý/-á.
Ak dostávate iné finančné príspevky než výživné od osoby, od ktorej ste finančne závislý/-á a ktorá nebýva s vami, uveďte ich v oddiele E.1 „Iné príjmy“.
Ak poskytujete finančnú pomoc inej osobe než osoba, ktorá je finančne závislá od vás a ktorá býva s vami, uveďte to v oddiele E.3 „Iné výdavky“.
Pripojte všetky podporné dokumenty o situáciách opísaných vyššie.
Uveďte, v akej mene uvádzate peňažné hodnoty v tabuľke, ak sú uvedené v inej mene ako RON.

E.1. Informácie: mesačný príjem	I. Žiadateľ	II. Manžel/-ka alebo druh/-žka	III. Závislé osoby	IV. Osoby podporujúce

				žiadateľa
Mzdy,				
odškodnenia:				
Obchodný zisk:				
Dôchodky:				
Príjem:				
Dávky od štátu				
1. príspevky:				
2. dávky v nezamestnanosti a sociálne poistenie:				
Príjem z nárokov na určitý hnuteľný alebo nehnuteľný majetok:				
Iný príjem:				
SPOLU:				

E.2. Hodnota majetku		druh/-žka	osoby	podporujúce	
				žiadateľa	
Budova, kde bývate:				
Iná budova:				
Pozemky:				
Úspory:				
Akcie:				
Motorové vozidlá:				
Iný majetok:				
SPOLU:				

E.3. Mesačné výdavky		druh/-žka	osoby	podporujúce	
				žiadateľa	
Dane:				
Sociálne zabezpečenie – príspevky:				
Miestne dane:				
Hypotekárne náklady:				

Nájomné a bývanie				
náklady:				
_____	_____	_____	_____	_____
Vzdelávanie				
náklady:				
_____	_____	_____	_____	_____
Vzdelávanie				
Starostlivosť o deti				
náklady:				
_____	_____	_____	_____	_____
Splátky:				
_____	_____	_____	_____	_____
Splácanie				
úverov:				
_____	_____	_____	_____	_____
Výživné platené na iné osoby				
na základe				
právnej povinnosti:				
_____	_____	_____	_____	_____
Iné výdavky:				
_____	_____	_____	_____	_____
SPOLU:				
_____	_____	_____	_____	_____

Čestne vyhlasujem, že uvedené informácie sú pravdivé a úplné a zaväzujem sa bezodkladne vyhlásiť príslušnému orgánu, ktorý žiadosť spracúva, všetky zmeny mojej finančnej situácie.

Vyhotovené v .....

Dňa .....

Podpis .....

7 Ktoré doklady treba predložiť spolu so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci?

Žiadosť o verejnú právnu pomoc sa podáva písomne a obsahovať bude informácie o predmete a charaktere konania, v prípade ktorého sa požaduje právna pomoc, totožnosť, osobné číslo, bydlisko a informácie o finančnom postavení žiadateľa a jeho rodiny, pripojené budú podporné dokumenty o príjmoch žiadateľa a jeho rodiny a dôkazy o vyživovacích alebo platobných povinnostiach. K žiadosti bude priložené čestné vyhlásenie žiadateľa, v ktorom sa uvádza, či v posledných 12 mesiacoch získal akúkoľvek verejnú právnu pomoc, v akej forme, na akú vec a v akej výške.

Súd môže strany sporu požiadať o objasnenie a dôkazy alebo o písomné informácie od príslušných orgánov.

Mimosúdnu pomoc poskytuje služba právnej pomoci zriadená v rámci každej advokátskej komory na základe žiadosti, jej vzor schvaľuje odbor koordinácie právnej pomoci a žiadosť bude obsahovať informácie o predmete a charaktere žiadosti o pomoc, totožnosť, osobné číslo, bydlisko a informácie o finančnom postavení žiadateľa a jeho rodiny, pripojené budú podporné dokumenty o príjmoch žiadateľa a jeho rodiny a dôkazy o vyživovacích alebo platobných povinnostiach.

K žiadosti bude priložené čestné vyhlásenie žiadateľa, v ktorom sa uvádza, či v posledných 12 mesiacoch získal akúkoľvek verejnú právnu pomoc, v akej forme, na akú vec a v akej výške.

Žiadateľ poskytne dôkaz o svojom finančnom postavení najmä prostredníctvom týchto dokumentov:

potvrdenie o príjme žiadateľa a ostatných členov jeho rodiny,

výpis z matričnej knihy a v prípade potreby rodné listy detí,

osvedčenie o zdravotnom postihnutí žiadateľa alebo dieťaťa v prípade potreby,

čestné vyhlásenie, v ktorom sa uvádza, že žiadateľ a jeho ostatní rodinní príslušníci nemajú dodatočný príjem,

čestné vyhlásenie týkajúce sa majetku žiadateľa a jeho/jej rodiny,

čestné vyhlásenie preukazujúce, že žiadateľ a/alebo iný rodič vyhlasuje(-ú), že dieťa nie je zverené alebo umiestnené do starostlivosti iného oprávneného súkromného orgánu alebo verejnej služby alebo inej právnickej osoby,

dôkaz poskytnutý príslušnými orgánmi týkajúci sa vyhlásenia o zdaniteľnom majetku na meno žiadateľa alebo na meno jeho ostatných rodinných príslušníkov v prípade potreby,

ďalšie dokumenty potrebné na preukázanie práva na právnu pomoc podľa zákona.

(*Článok 14 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení a článok 73 zákona č. 51/1995 o organizácii a výkone povolania právnika, v znení neskorších zmien a doplnení)*

8 Kde môžem podať žiadosť o poskytnutie právnej pomoci?

Žiadosť o právnu pomoc sa posiela príslušnému súdu rozhodujúcemu vo veci, v prípade ktorej sa žiada pomoc; v prípade verejnej právnej pomoci požadovanej na výkon rozsudku, žiadosť patrí do právomoci vykonávacieho súdu. Ak sa príslušný súd nedá určiť, riešenie prináleží okresnému súdu, v ktorého miestnej príslušnosti má žiadateľ bydlisko alebo pobyt.

Ak sa v prebiehajúcom súdnom konaní požaduje verejná právna pomoc, žiadosť(-ti) o verejnú právnu pomoc v prípade potreby vybaví senát poverený riešením hlavnej žiadosti.

Verejná právna pomoc sa poskytuje kedykoľvek počas konania, od dátumu podania žiadosti zainteresovanou stranou sporu a je zachovaná počas celého procesného štádia, v rámci ktorého bola požadovaná. Žiadosť o verejnú právnu pomoc je oslobodená od kolkového poplatku.

Verejná právna pomoc na účely postupov súdneho preskúmania sa môže poskytnúť na základe novej žiadosti. Žiadosť o verejnú právnu pomoc na účely postupov súdneho preskúmania je adresovaná súdu, proti rozsudku ktorého je potrebné sa odvolať, a to v rámci lehoty na podanie odvolania, pričom urýchlene ju rieši iný senát než senát, ktorý rozhodol vo veci samej.

Podaním žiadosti o verejnú právnu pomoc sa lehota na podanie odvolania preruší len vtedy, ak žiadateľ predloží podporné dokumenty do desiatich dní. Nová lehota na podanie odvolania začína plynúť odo dňa oznámenia o vybavení žiadosti o právnu pomoc alebo v prípade potreby žiadosti o preskúmanie v zmysle priznania alebo zamietnutia.

Ak je žiadosť o právnu pomoc prijatá, súd bezodkladne oznámi žiadateľovi a advokátskej komore výsledok. Advokátska komora musí do 48 hodín vymenovať právnika, ktorý je oprávnený podľa potreby zastupovať na ktoromkoľvek odvolacom súde. Dátum vymenovania právnika a údaje o ňom sa oznámia súdu a žiadateľovi najneskôr do 48 hodín. Nová lehota na podanie odvolania začína plynúť odo dňa vymenovania právnika.
Mimosúdnu pomoc poskytuje služba právnej pomoci zriadená v rámci každej advokátskej komory na základe žiadosti, jej vzor schvaľuje odbor koordinácie právnej pomoci a žiadosť bude obsahovať informácie o predmete a charaktere žiadosti o pomoc, totožnosť, osobné číslo, bydlisko a informácie o finančnom postavení žiadateľa a jeho rodiny, pripojené budú podporné dokumenty o príjmoch žiadateľa a jeho rodiny a dôkazy o vyživovacích alebo platobných povinnostiach.
K žiadosti bude priložené čestné vyhlásenie žiadateľa, v ktorom sa uvádza, či v posledných 12 mesiacoch získal akúkoľvek verejnú právnu pomoc, v akej forme, na akú vec a v akej výške.
Žiadosť o mimosúdnu pomoc sa predkladá službe právnej pomoci, ktorá ju vybavuje najneskôr do 15 pracovných dní od dátumu registrácie podľa rozhodnutia o prijatí alebo zamietnutí v príslušnom prípade. Rozhodnutie sa doručí žiadateľovi do piatich pracovných dní odo dňa vydania rozhodnutia. Proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o mimosúdnu pomoc, je možné do piatich dní od jeho oznámenia namietať pred radou advokátskej komory. Námietky proti rozhodnutiu o zamietnutí rada advokátskej komory rieši urýchlene počas prvého zasadnutia rady advokátskej komory.
(*Články 11, 12 a 13 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení a článok 73 zákona č. 51/1995 o organizácii a výkone povolania právnika, v znení neskorších zmien a doplnení)*

9 Ako zistím, či mám nárok na právnu pomoc?

Súd rozhoduje o žiadosti o verejnú právnu pomoc bez predvolania strán sporu na základe odôvodneného rozhodnutia vydaného v komorách.
Zainteresovaná strana sporu môže podať žiadosť o preskúmanie proti rozhodnutiu, ktorým sa zamieta žiadosť o verejnú právnu pomoc, do piatich dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Žiadosť o preskúmanie rieši v komorách iný senát a súd vydá neodvolateľné rozhodnutie.
Ak žiadosť o právnu pomoc bola schválená vo forme pomoci poskytovanej právnikom, táto žiadosť a rozhodnutie o schválení sa bezodkladne zašlú predsedovi advokátskej komory v rámci právomoci tohto súdu. Predseda advokátskej komory alebo právnik poverený touto úlohou predsedom vymenuje do troch dní právnika zapísaného v registri právnej pomoci, ktorému sa pošle rozhodnutie spolu s oznámením o vymenovaní. Predseda advokátskej komory musí tiež príjemcovi verejnej právnej pomoci oznámiť meno vymenovaného právnika. Príjemca verejnej právnej pomoci môže sám požiadať o vymenovanie určitého právnika so súhlasom tohto zástupcu podľa zákona.
Žiadosť o mimosúdnu pomoc sa predkladá službe právnej pomoci v rámci každej advokátskej komory a vybavená je najneskôr do 15 pracovných dní od dátumu registrácie podľa rozhodnutia o prijatí alebo zamietnutí v príslušnom prípade. Rozhodnutie sa doručí žiadateľovi do piatich pracovných dní odo dňa vydania rozhodnutia. Predseda príslušnej advokátskej komory vymenuje právnika z registra právnej pomoci advokátskej komory na základe rozhodnutia o poskytnutí mimosúdnej pomoci. Predseda advokátskej komory môže, pokiaľ je to možné, schváliť mimosúdnu pomoc poskytovanú právnikom, ktorého si vybrala osoba, ktorej sa poskytuje právna pomoc.
(*Článok 15 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení a článok 73 zákona č. 51/1995 o organizácii a výkone povolania právnika, v znení neskorších zmien a doplnení)*

10 Čo by som mal(-a) urobiť, ak mám na právnu pomoc nárok?

Verejná právna pomoc vo forme pomoci poskytovanej právnikom sa poskytuje v súlade s opätovne publikovaným zákonom č. 51/1995 o organizácii a výkone povolania právnika v znení neskorších zmien a doplnení, ktorý sa týka právnej pomoci alebo bezplatnej právnej pomoci.
Ak žiadosť o právnu pomoc bola schválená vo forme pomoci poskytovanej právnikom, táto žiadosť a rozhodnutie o schválení sa bezodkladne zašlú predsedovi advokátskej komory v rámci právomoci tohto súdu. Predseda advokátskej komory alebo právnik poverený touto úlohou predsedom vymenuje do troch dní právnika zapísaného v registri právnej pomoci, ktorému sa pošle rozhodnutie spolu s oznámením o vymenovaní. Predseda advokátskej komory musí tiež príjemcovi verejnej právnej pomoci oznámiť meno vymenovaného právnika. Príjemca verejnej právnej pomoci môže sám požiadať o vymenovanie určitého právnika so súhlasom tohto zástupcu podľa zákona.
Pomoc poskytovaná právnikom môže byť tiež mimosúdnou pomocou a spočíva v poskytovaní konzultácií, predkladaní žiadostí, petícií alebo oznámení alebo návrhov na začatie súdneho konania alebo iných právnych krokov a zastupovaní klientov pred verejnými orgánmi alebo inštitúciami, inými než súdne orgány alebo orgány so súdnou právomocou s cieľom zabezpečiť výkon určitých práv alebo oprávnených záujmov. Výsledkom mimosúdnej pomoci musí byť poskytnutie jasných a prístupných informácií žiadateľovi v súlade s platnými právnymi predpismi týkajúcimi sa príslušných inštitúcií a, ak je to možné, požiadavkami, lehotami a postupmi ustanovenými zákonom pre uznanie, priznanie alebo vykonávanie práva alebo záujmu podľa tvrdenia žiadateľa.
Mimosúdna pomoc sa poskytuje v súlade s opätovne uverejneným zákonom č. 51/1995 v znení neskorších predpisov a doplnení.
Žiadosť o mimosúdnu pomoc sa predkladá službe právnej pomoci v rámci každej advokátskej komory a vybavená je najneskôr do 15 pracovných dní od dátumu registrácie podľa rozhodnutia o prijatí alebo zamietnutí v príslušnom prípade. Rozhodnutie sa doručí žiadateľovi do piatich pracovných dní odo dňa vydania rozhodnutia. Proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o mimosúdnu pomoc, je možné do piatich dní od jeho oznámenia namietať pred radou advokátskej komory. Námietky proti rozhodnutiu o zamietnutí rada advokátskej komory rieši urýchlene počas prvého zasadnutia rady advokátskej komory.
Predseda príslušnej advokátskej komory vymenuje právnika z registra právnej pomoci advokátskej komory na základe rozhodnutia o poskytnutí mimosúdnej pomoci. Predseda advokátskej komory môže, pokiaľ je to možné, schváliť mimosúdnu pomoc poskytovanú právnikom, ktorého si vybrala osoba, ktorej sa poskytuje právna pomoc.
Ak je žiadosť o verejnú právnu pomoc schválená vo forme poplatku zaplateného znalcovi, prekladateľovi alebo tlmočníkovi, v rozhodnutí o schválení pomoci sa ustanoví tiež predbežný poplatok, ktorý sa im má zaplatiť. Konečný poplatok určí súd po poskytnutí služby, za ktorú bol zaplatený predbežný poplatok.
Ak je žiadosť o verejnú právnu pomoc schválená vo forme poplatku zaplateného exekútorovi, v rozhodnutí o schválení pomoci sa ustanoví tiež predbežný poplatok, ktorý sa má zaplatiť exekútorovi v závislosti od zložitosti prípadu k uvedenému dátumu. Žiadosť a rozhodnutie o schválení sa pošlú, čo najskôr miestnej komore exekútorov v rámci miestnej príslušnosti tohto súdu. Rada miestnej komory exekútorov musí do troch dní vymenovať exekútora, ktorému pošle príslušné rozhodnutie spolu s oznámením o vymenovaní. Predseda musí tiež príjemcovi verejnej právnej pomoci oznámiť meno vymenovaného exekútora. Príjemca verejnej právnej pomoci môže sám požiadať o vymenovanie určitého exekútora s miestnou príslušnosťou.
Keď exekútor splnil svoje povinnosti podľa zákona a jeho predpisov, súd určí na žiadosť exekútora konečný poplatok v závislosti od zložitosti prípadu a uskutočneného objemu práce v rámci poplatkov určených podľa zákona.
Po schválení žiadosti o poskytnutie prostriedkov na úhradu trov konania sa v rozhodnutí určí buď oslobodenie od platby, alebo diskontná sadzba, termíny splatnosti a prípadne hodnota splátok. Ak trovy konania, ktoré sa majú zaplatiť, presiahnu dvojnásobok mesačného čistého príjmu žiadateľa na rodinu v mesiaci pred podaním žiadosti o verejnú právnu pomoc, platba sa rozdelí tak, aby splatná mesačná splátka nepresiahla polovicu čistého príjmu na rodinu, pokiaľ súd neusúdi, že je potrebné poskytnúť inú priaznivejšiu formu pomoci. Platba trov konania sa môže rozdeliť najviac na 48 mesačných splátok.
(*Články 23, 24, 25, 32, 33, 34 a 35 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193 /2008 v znení neskorších zmien a doplnení a články 71 a 73 zákona č. 51/1995 o organizácii a výkone povolania právnika, v znení neskorších zmien a doplnení)*

11 Kto vyberá môjho právneho zástupcu, ak mám nárok na právnu pomoc?

Verejná právna pomoc vo forme pomoci poskytovanej právnikom sa poskytuje v súlade s opätovne publikovaným zákonom č. 51/1995 o organizácii a výkone povolania právnika v znení neskorších zmien a doplnení, ktorý sa týka právnej pomoci alebo bezplatnej právnej pomoci.

Ak žiadosť o právnu pomoc bola schválená vo forme pomoci poskytovanej právnikom, táto žiadosť a rozhodnutie o schválení sa bezodkladne zašlú predsedovi advokátskej komory v rámci právomoci tohto súdu. Predseda advokátskej komory alebo právnik poverený touto úlohou predsedom vymenuje do troch dní právnika zapísaného v registri právnej pomoci, ktorému sa pošle rozhodnutie spolu s oznámením o vymenovaní. Predseda advokátskej komory musí tiež príjemcovi verejnej právnej pomoci oznámiť meno vymenovaného právnika. Príjemca verejnej právnej pomoci môže sám požiadať o vymenovanie určitého právnika so súhlasom tohto zástupcu podľa zákona.

Pokiaľ ide o mimosúdnu pomoc, predseda príslušnej advokátskej komory vymenuje právnika z registra právnej pomoci advokátskej komory na základe rozhodnutia o poskytnutí mimosúdnej pomoci. Predseda advokátskej komory môže, pokiaľ je to možné, schváliť mimosúdnu pomoc poskytovanú právnikom, ktorého si vybrala osoba, ktorej sa poskytuje právna pomoc.

(*Články 23 a 35 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení a články 71 a 73 zákona č. 51/1995 o organizácii a výkone povolania právnika, v znení neskorších zmien a doplnení)*

12 Pokrýva právna pomoc všetky trovy konania?

Verejná právna pomoc sa môže poskytovať v týchto formách:

a) zaplatenie poplatku za zastúpenie, právnu pomoc a prípadne obhajobu určeným alebo vybraných právnikom s cieľom zabezpečiť výkon alebo ochranu práva alebo legitímneho záujmu na súde alebo na predchádzanie sporu, ďalej len „pomoc poskytovaná právnikom“;

b) platba uhradená znalcovi, prekladateľovi alebo tlmočníkovi, na ktorých sa bolo potrebné obrátiť počas konania, so súhlasom súdu alebo súdneho orgánu, ak túto platbu musí zo zákona uhradiť osoba, ktorá žiada o právnu pomoc;

c) zaplatenie poplatku za exekútora;

d) oslobodenie od trov konania, ich zníženie, zmeny splátkového kalendára alebo odloženie podľa zákona vrátane poplatkov splatných vo fáze vymáhania.

Ak sa verejná právna pomoc poskytuje občanom členských štátov EÚ alebo iným osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu, schválená verejná právna pomoc môže tiež zahŕňať:

a) náklady na preklad dokumentov predložených príjemcom, ktoré si vyžiadal súd alebo súdny orgán na účely vyriešenia veci a súvisiace žiadosti a dokumenty, ktoré boli predložené alebo prijaté v súlade s touto kapitolou, sú oslobodené od úradného overenia alebo inej podobnej formality;

b) služby tlmočníka v konaní na súde/súdnom orgáne;

c) náklady na cestu do Rumunska, ktorú musí príjemca pomoci alebo iná osoba uskutočniť na žiadosť súdu alebo súdneho orgánu alebo v prípade, keď zákon ustanovuje povinnú prítomnosť niektorej z týchto osôb.

Verejná právna pomoc sa môže poskytnúť, samostatne alebo kumulatívne, v ktorejkoľvek z vyššie uvedených foriem. Cena verejnej právnej pomoci poskytovanej samostatne alebo kumulatívne v akejkoľvek forme pomoci poskytovanej právnikom, znalcom, prekladateľom, tlmočníkom alebo exekútorom nesmie prekročiť v priebehu jedného roka maximálnu sumu rovnajúcu sa 12 minimálnym hrubým mzdám v štáte za jednoročné obdobie v roku, v ktorom bola podaná žiadosť o pomoc.

(*Články 6, 7 a 44 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)*

13 Kto znáša ďalšie náklady, ak mám nárok len na obmedzenú právnu pomoc?

Výdavky, na ktoré boli strane sporu priznané výnimky alebo zľavy v prípade schválenia verejnej právnej pomoci, budú uložené druhej strane sporu, ak bude táto druhá strana neúspešná. Neúspešná strana bude povinná zaplatiť tieto sumy štátu.

Ak je neúspešná strana sporu, ktorej bola priznaná verejná právna pomoc, trovy konania, ktoré vznikli štátu, znáša štát. Súd však môže pri vydaní rozhodnutia vo veci rozhodnúť, že zaviaže stranu sporu, ktorá získala verejnú právnu pomoc, aby úplne alebo čiastočne nahradila náklady, ktoré vznikli štátu, ak v dôsledku nenáležitého správania počas konania táto strana sporu spôsobila stratu prípadu, alebo ak rozsudok potvrdil protiprávne konanie.

(*Články 18 a 19 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)*

14 Vzťahuje sa právna pomoc aj na odvolania?

Ak sa proti rozsudku vydanému vo veci, pre ktorú bola schválená verejná právna pomoc, začne odvolacie konanie, verejná právna pomoc poskytnutá v predchádzajúcom procesnom štádiu v predpísanej forme pomoci zo strany právnika v súlade so zákonom sa rozšíri, aby zahŕňala vypracovanie žiadosti a dôvodov odvolania, ako aj podanie návrhu na odvolacie konanie a na jeho priebeh.

Rozsudok vydaný s právom na odvolanie a kópia rozhodnutia, ktorým sa schvaľuje verejná právna pomoc, sa bezodkladne oznámia advokátskej komore na účely overenia a potvrdenia alebo, v prípade potreby, vymenovania právnika oprávneného vystupovať pred odvolacím súdom. V prípade odvolacieho konania právnik má nárok na osobitný poplatok, ktorý podľa zákona určí odvolací súd.

Ak strana nezískala verejnú právnu pomoc v predchádzajúcom procesnom štádiu odvolacieho konania, o verejnú právnu pomoc treba požiadať predložením novej žiadosti.

Nová lehota na podanie odvolania začína plynúť odo dňa vymenovania alebo potvrdenia právnika. Dátum vymenovania právnika a údaje o ňom sa oznámia súdu a žiadateľovi najneskôr do 48 hodín.

Odvolací súd skontroluje, či požiadavky na priznanú verejnú právnu pomoc sú ešte stále splnené. Ak súd zistí, že požiadavky už viac nie sú splnené, rozhodne vo svojom rozhodnutí o ukončení pomoci a zaviaže stranu, aby vrátila všetky výdavky, ktoré vznikli štátu vo forme odmeny právnika, alebo ich časť.

(*Článok 13.1 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)*

15 Môže byť právna pomoc odňatá pred ukončením konania (alebo dokonca zrušená po ukončení konania)?

Právo na verejnú právnu pomoc zaniká smrťou strany sporu alebo zlepšením finančného postavenia tejto strany do takej miery, že si môže dovoliť zaplatiť trovy konania.

Po prijatí žiadosti o verejnú právnu pomoc je žiadateľ informovaný o tom, že ak vo veci prehrá, bude znášať trovy konania druhej strany sporu a bude sa počítať s možnosťou, že vráti sumy prijaté vo forme verejnej právnej pomoci, ak sa zainteresovaná strana obráti na súd, ktorý schválil verejnú právnu pomoc a predloží dôkaz o skutočnom postavení osoby, ktorej bola žiadosť schválená; verejná právna pomoc nie je počas nových vyšetrovaní pozastavená.

Ak súd zistí, že žiadosť o verejnú právnu pomoc bola podaná v zlej viere, zatajením pravdy, vydá rozhodnutie, v ktorom zaväzuje osobu, ktorá neoprávnene získala verejnú právnu pomoc vrátiť sumy, od ktorých bola oslobodená, ako náhradu a zaplatiť pokutu vo výške až päťnásobok sumy, na ktorú dostala neoprávnene oslobodenie. Proti rozhodnutiu možno podať len žiadosť o preskúmanie s možnosťou požiadať na odôvodnenom základe o preskúmanie rozhodnutia alebo požiadať o rozhodnutie na zníženie náhrady alebo pokuty. Žiadosť sa podá do piatich dní odo dňa oznámenia rozhodnutia a zaoberá sa ňou iný senát, ktorý vydá neodvolateľné rozhodnutie.

Ak podľa konečného a neodvolateľného rozsudku príjemca verejnej pomoci nadobudne majetok alebo požaduje hodnotu alebo sumu desaťnásobne prevyšujúcu hodnotu poskytnutej verejnej pomoci, je povinný vrátiť verejnú pomoc. Postup vrátenia je stanovený v kapitole III tohto mimoriadneho nariadenia. (*Články 10, 14, 17 a 50 ods. 2 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)*

16 Môžem namietať proti zamietnutiu poskytnutia právnej pomoci?

Súd rozhoduje o žiadosti o verejnú právnu pomoc bez predvolania strán sporu na základe odôvodneného rozhodnutia vydaného v komorách.
Zainteresovaná strana sporu môže podať žiadosť o preskúmanie proti rozhodnutiu, ktorým sa zamieta žiadosť o verejnú právnu pomoc, do piatich dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Žiadosť o preskúmanie rieši v komorách iný senát a súd vydá neodvolateľné rozhodnutie.
Verejnú právnu pomoc možno zamietnuť, ak sa požaduje nenáležite, ak jej odhadované náklady sú neprimerané hodnote predmetu konania a ak sa nepožaduje v záujme zabezpečenia legitímneho záujmu, alebo ak sa požaduje na účely konania, ktoré je v rozpore s verejným alebo ústavným poriadkom.
Ak žiadosť o urovnanie, na ktorú sa žiada verejná právna pomoc, patrí do kategórie tých, ktoré môžu byť predmetom mediácie alebo iných postupov alternatívneho riešenia sporov, je pravdepodobné, že žiadosť o verejnú právnu pomoc bude zamietnutá, ak sa preukáže, že žiadateľ o verejnú právnu pomoc odmietol uskutočniť takýto postup pred začatím súdneho konania.
Verejnú právnu pomoc možno zamietnuť, ak žiadateľ požaduje náhradu škody pre ujmu na jeho obraze, cti alebo dobrej povesti s prihliadnutím na to, že neutrpel žiadnu materiálnu ujmu, a ak žiadosť vyplýva z komerčnej alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ktorú vykonáva žiadateľ.
Ak sa verejná právna pomoc poskytuje občanom členských štátov EÚ alebo iným osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu, môže rumunský ústredný orgán odmietnuť zaslať žiadosť o právnu pomoc do iného členského štátu, ak je takáto žiadosť jasne neopodstatnená alebo presahuje rozsah pôsobnosti smernice Rady 2002/8/ES. Ak príslušný orgán dožiadaného členského štátu žiadosť o právnu pomoc zamietne, rumunský ústredný orgán požiada žiadateľa o preplatenie nákladov na preklady.
(*Články 15, 16, 45 a 46 mimoriadneho nariadenia č. 51/2008 o verejnej právnej pomoci v občianskych veciach schváleného zákonom č. 193/2008 v znení neskorších zmien a doplnení)*

Ďalšie informácie

Užitočné odkazy:

Národná únia advokátskych komôr v Rumunsku (*Uniunea Naţională a Barourilor din România*)

Posledná aktualizácia: 22/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.